

Ситуация на пазара на свинско месо в България Април 2024 г.

Производство

ЛЕК СПАД НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО ПРЕЗ 2023 Г.

свинско месо - с 4,2% по-малко на годишна база.

През първите осем месеца на годината се отчита намаление на промишленото производство спрямо година по-рано, отразяващо редуцираното поголовие от свине към края на 2022 г., в резултат на рязко повишените разходи за производство след началото на войната в Украйна. (Фиг. 1).

Фиг. 1

Източник: Агростатистика, МЗХ; предварителни данни

В последните месеци на годината обаче (септември-декември 2023 г.) добивът на свинско месо в кланиците отбелязва ръст на годишна база, благодарение на нарасналото поголовие вследствие на постепенното понижаване на цените на фуражните култури през годината.

Положителната тенденция продължава и в началото на 2024 г. По предварителни данни, през м. януари промишленият добив на свинско месо надхвърля с 2,3% отчетения по същото време на 2023 г.

Брой свине в България (хил. броя)

	2021	2022	2023*	Изм. 2023/2022
Свине - общо, в т. ч.:	694,7	601,7	726,9	20,8%
Прасенца до 20 кг	155,1	125,0	163,7	30,9%
Женски свине за разплод над 50 кг	65,8	59,9	79,7	33,2%
Други свине	473,8	416,8	483,5	16,0%

Източник: Агростатистика, МЗХ (данни към 1-ви ноември)

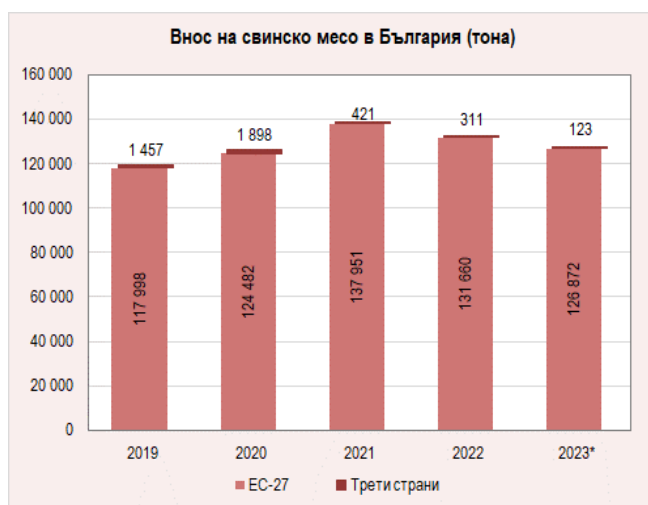
*Предварителни данни за 2023 г.

Предвид данните за увеличение на броя на женските свине за разплод, както и на свинете за угодяване към края на 2023 г., може да се очаква през първата половина на 2024 г. добивът на свинско месо да е над нивото от преди една година.

Внос

СВИВАНЕ НА ДОСТАВКИТЕ ОТ ЧУЖБИНА

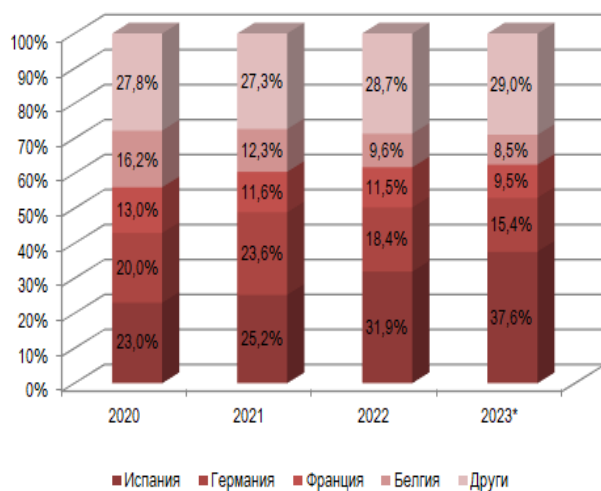
За втора поредна година през 2023 г. се отчита намаление на вноса на свинско месо в България. Общо внесеното количество пряно, охладено и замразено свинско месо е с 3,8% по-малко спрямо предходната година и достига 126 996 тона. Традиционно, вносът е почти изцяло от държави членки на ЕС (Фиг. 2), като намалението на доставките е свързано с по-ниското производство на свинско месо в Съюза и значителния ръст на цените по вноса (средно с около 39% спрямо 2022 г.).

Фиг. 2

Водещ доставчик на свинско месо и през 2023 г. остава Испания, следвана от Германия, Франция, Белгия, Унгария, Нидерландия и др. (Фиг. 3).

Основни доставчици на свинско месо в България - дял от общия внос (%)

Фиг. 3

Количествата, влезли от Испания, Унгария и Полша нарастват съответно с 13,3%, 15,4% и 16% на годишна база, докато при останалите основни европейски партньори - Германия, Франция, Белгия и Нидерландия - се наблюдава съществен спад на доставките, достигащ до 20,2% за Франция.

Вносът на свинско месо от трети страни през годината е в размер на едва 123 тона – с 60,4% по-малко в сравнение с 2022 г., осъществен от Обединеното кралство и Чили.

Внос на свинско месо (тона)

	2021	2022	2023*	Изм. 2023/2022
ОБЩО, в т. ч.:	138 372	131 972	126 996	-3,8%
ЕС - 27 - общо, в т. ч.:	137 951	131 660	126 872	-3,6%
Испания	34 912	42 102	47 713	13,3%
Германия	32 684	24 226	19 560	-19,3%
Франция	16 004	15 145	12 092	-20,2%
Белгия	16 969	12 677	10 854	-14,4%
Унгария	9 291	7 715	8 900	15,4%
Нидерландия	9 155	8 403	8 199	-2,4%
Дания	3 418	6 362	6 712	5,5%
Полша	5 279	2 955	3 427	16,0%
Италия	3 697	4 043	3 133	-22,5%
Австрия	1 291	2 525	2 785	10,3%
Други	5 253	5 508	3 498	-36,5%
Трети страни - общо, в т. ч.:	421	311	123	-60,4%
Обединено кралство	421	311	51	-83,7%
Чили	-	-	73	-

Източник: данни на НСИ по тарифен код 0203 (охладено и замразено свинско месо) и изчисления на МЗХ; *предварителни данни за 2023 г.

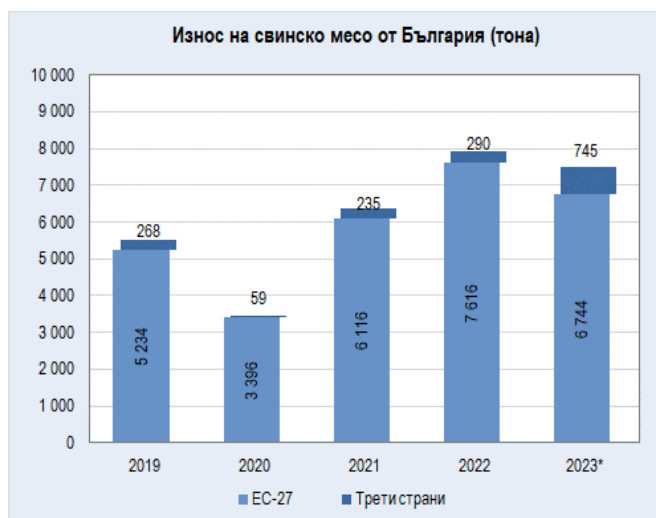
Износ

ПО-МАЛКО ПРАТКИ ЗА ЕС, НО РЪСТ НА ЕКСПОРТА ЗА ТРЕТИ СТРАНИ

След отбелязания ръст през предходните две години, през 2023 г. се наблюдава леко намаление на износа на свинско месо от България, предпоставка за което е по-ниското промишлено производство в страната.

През 2023 г. на външните пазари са реализирани общо 7 488 тона пряно, охладено и замразено месо от свине. Макар и с 5,3% под миналогодишното, количеството е с близо 18% над отчетеното за 2021

г. Основни дестинации за българското свинско месо през годината остават държавите членки на ЕС (Фиг. 4).

Фиг. 4

Пратките за ЕС спадат с 11,5% спрямо 2022 г., до 6 744 тона, при 23% по-висока средна експортна цена.

Износ на свинско месо (тона)

	2021	2022	2023*	Изм. 2023/2022
ОБЩО, в т. ч.:	6 351	7 906	7 488	-5,3%
ЕС - 27 - общо, в т. ч.:	6 116	7 616	6 744	-11,5%
Гърция	3 380	3 998	4 842	21,1%
Румъния	1 441	2 384	1 172	-50,8%
Белгия	351	73	150	106,2%
Германия	81	139	133	-3,9%
Чехия	1	1	125	13846,1%
Полша	10	-	109	-
Нидерландия	62	87	90	3,1%
Италия	637	350	83	-76,2%
Кипър	-	498	21	-95,9%
Други	153	86	19	-77,9%
Трети страни общо	235	290	745	157,3%
Северна Македония	65	107	597	457,7%
Обединено кралство	170	164	148	-9,9%
Албания	-	18	-	-
Швейцария	0,1	0,3	-	-

Източник: данни на НСИ по тарифен код 0203 (охладено и замразено свинско месо) и изчисления на МЗХ; *предварителни данни за 2023 г.

Както и през предходни години най-голям е износът за Гърция (Фиг. 5), който отбелязва увеличение от 21,1% на годишна база. Това обаче не компенсира чувствителното свиване на реализацията в Румъния (-50,8%), Кипър (-95,9%) и Италия (-76,2%).

Фиг. 5

През 2023 г. експортът на свинско месо за трети страни достига 745 тона – над два пъти и половина повече спрямо предходната година, в резултат на близо шесткратното увеличение на пратките за Северна Македония. Количеството, изнесено за Обединеното кралство, намалява с 9,9%.

Цени

ЗАБАВЯНЕ НА ТЕМПА НА УВЕЛИЧЕНИЕ НА ЦЕНИТЕ

През първата половина на 2023 г. цените на различните етапи на реализация на свинско месо в страната запазват тренда си на покачване от предходната година под влияние на повишените разходи за производство и намаленото предлагане. От средата до края на годината се наблюдава забавяне на темпа на увеличение, с тенденция към стабилизиране на стойностите.

Средно за 2023 г., изкупната цена на угоени прасета в България бележи ръст от 15,2% на годишна база, до 3,86 лв./кг живо тегло без ДДС.

По-сериозно поскъпване е регистрирано при предлагането на едро и на дребно на свинско месо. Средните цени на едро на различните разфасовки за 2023 г. са с между 21,5% и 23,4% по-високи на годишна база. Средногодишната цена на дребно на

свински врат нараства с 16,4%, а тази на свински бут – с 21,7%.

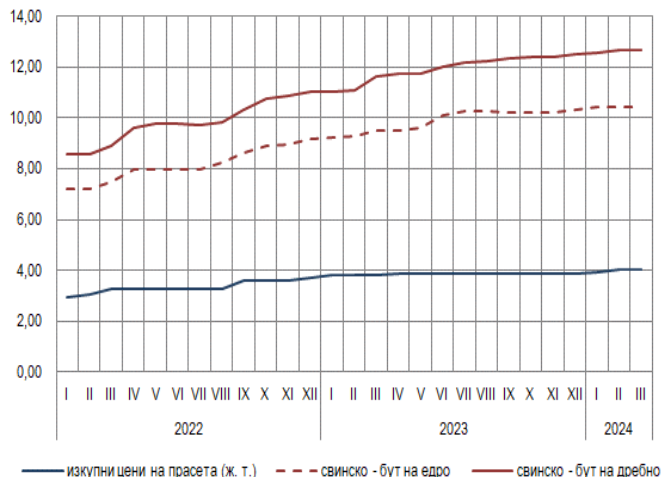
Цени на свинско месо в България (лева/кг)

	2021	2022	2023	Изм. 2023/2022	март 2023	февр. 2024	март 2024	Изм. към март 2024 (%)	
								мес. база	год. база
Изкупна цена на угоени прасета, ж. т. (без ДДС)	2,89	3,35	3,86	15,2%	3,81	4,01	4,01	0,0%	5,2%
Свинско драно на едро	5,75	6,59	8,10	22,9%	8,02	8,24	8,24	0,0%	2,7%
Свински бут с кост на едро	7,15	8,14	9,89	21,5%	9,48	10,42	10,42	0,0%	9,9%
Свински врат с кост на едро	8,20	9,59	11,83	23,4%	11,54	12,36	12,36	0,0%	7,1%
Свински бут на дребно	8,65	9,81	11,94	21,7%	11,61	12,65	12,69	0,3%	9,3%
Свински врат на дребно	10,40	11,59	13,49	16,4%	13,02	14,17	14,15	-0,1%	8,7%

Източник: САПИ (изкупна цена без ДДС, цени на едро и на дребно с ДДС)

Към м. март 2024 г. средната изкупна цена на угоени прасета е 4,01 лева/кг живо тегло без ДДС или с 5,2% по-висока спрямо отчетената година по-рано, но без промяна спрямо предходния месец. Цените на едро и на дребно също се стабилизират около нивата от месец февруари, като остават по-високи на годишна база. Годишното поскъпване на едро на различните разфасовки е от 2,7% (свинско драно) до 9,9% (бут с кост), а на дребно – с 8,7% за свински врат и с 9,3% за свински бут.

Месечни цени на свинско месо в България (лева/кг)

Фиг. 6

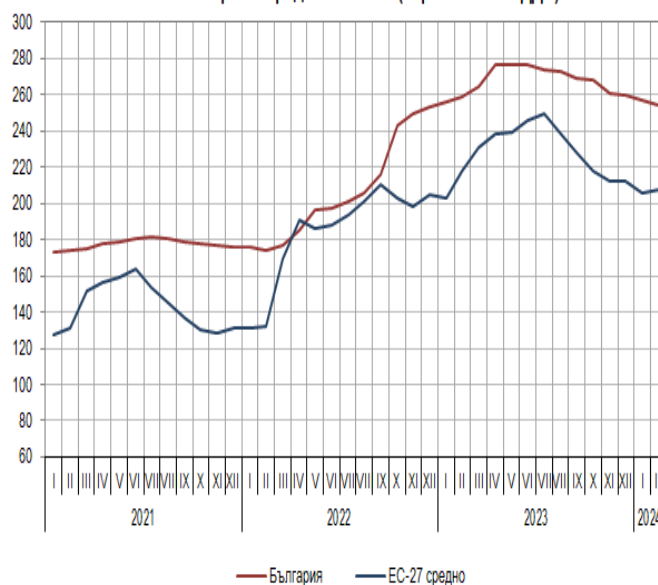
Източник: САПИ

Цените на класифицирано трупно свинско месо - клас Е в кланиците в България като цяло следват тенденция, сходна с тази в останалите страни от ЕС, но се движат над средното ниво за ЕС (Фиг. 7).

По данни на Европейската комисия, през 2023 г. се наблюдава чувствително нарастване на цените на свинското месо в ЕС, главен фактор за което е пониженото производство за втора поредна година в рамките на Съюза. Намалението на разплодните стада и разпространението на заболяването Африканска чума по свинете в някои държави членки също оказва ограничаващо влияние върху сектора, въпреки спада на цените на фуражите.

През 2023 г. производството на свинско месо в кланиците в ЕС се свива с 6,7% на годишна база, до 20,6 млн. тона, което е най-ниското ниво от 10 години насам. Във всички държави членки се отчита редуциране на промишления добив спрямо 2022 г., вариращо от 1,3% в Румъния до 19,9% в Дания.

Месечни цени на класифицирано свинско месо - клас Е в България и средно за ЕС-27 (евро/100 кг без ДДС)

Фиг. 7

Източник: ЕК

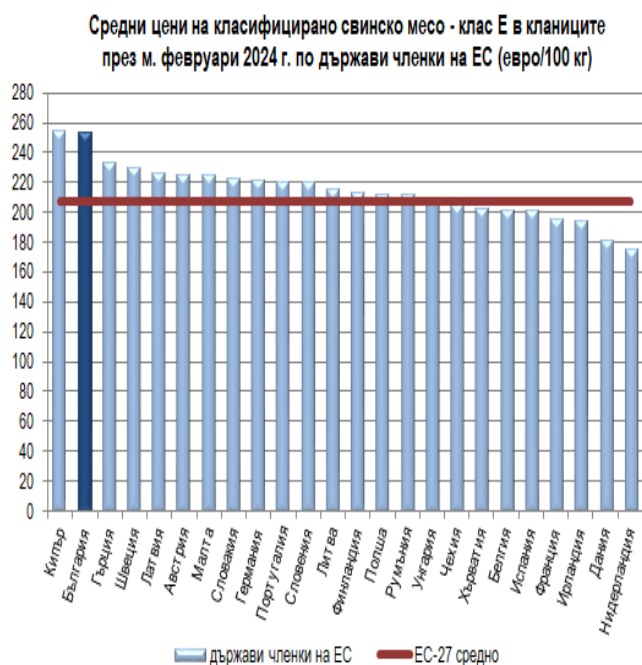
След покачване през първото полугодие, през втората половина на 2023 г. цените на свинското месо в ЕС отбелязват постепенно понижение, отразявайки по-ниските цени на фуражите. Все пак, стойностите продължават да се движат над нивата от преди една година.

Средната цена на класифицирано трупно свинско месо - клас Е за ЕС през 2023 г. нараства с 23,7% на

годишна база, до 227,70 евро/100 кг без ДДС (4,45 лв./кг). Във всички държави членки е налице годишно поскъпване, достигащо до 32,7% в Латвия. В България цената достига 267,60 евро/100 кг без ДДС (5,23 лв./кг), което е увеличение от 29,7%.

В началото на 2024 г. се наблюдава известна корекция на цените в ЕС в посока нагоре. Към м. февруари 2024 г. средната цена на класифицирано трупно свинско месо - клас Е за ЕС е 207,52 евро/100 кг без ДДС (4,06 лв./кг) - с 1,1% над нивото от предходния месец, но с 4,6% по-ниска на годишна база. По държави членки, стойностите се движат в широкия диапазон от 176,31 евро/100 кг (3,45 лв./кг) в Нидерландия до 255,16 евро/100 кг (4,99 лв./кг) в Кипър (Фиг. 8).

като ще зависят основно от развитието на цените на фуражите и конюнктурата на европейския пазар.

Фиг. 8

Източник: ЕК

Средната цена на този клас свинско месо в България за м. февруари 2024 г. е 253,85 евро/100 кг без ДДС (4,96 лв./кг), с 1,9% по-ниска спрямо отчетената година по-рано и с 22,3% над средната за ЕС. Този тип информация не е толкова представителна за българския пазар, тъй като цените, докладвани на Европейската комисия, се отнасят за парени трупове, докато в България преобладава предлагането на драно свинско месо.

През следващите няколко месеца се очаква цените на свинско месо в България да продължат да се движат малко над нивата от преди една година,